

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การบังคับใช้มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์
พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๕๐๒/๑๒๑๓๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. โดยที่มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารที่จะทำการก่อสร้างหรือดัดแปลงที่จะต้องมีการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และ (๒) กำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารตาม (๑) เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว

๒. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ ดังกล่าว คือ กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐานหลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ในราชกิจจานุเบกษา

๓. ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้มีหนังสือถึง พพ. แจ้งว่า คณะกรรมการควบคุมอาคารมีมติให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงดังกล่าว เฉพาะข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ จึงขอให้ พพ. ออกประกาศให้มีผลใช้บังคับและแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พพ. จึงขอหารือในประเด็นตามมติคณะกรรมการควบคุมอาคารข้างต้น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การพิจารณาเห็นชอบเฉพาะบางข้อในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จะมีผลหรือมีสภาพที่ทำให้เกิดการบังคับใช้อย่างไร ทั้งต่อผู้กำกับดูแลกฎหมาย และผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเด็นที่สอง หน่วยงานใดมีหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการออกประกาศการบังคับใช้เพื่อให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.)) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) ว่า คณะกรรมการควบคุมอาคารมีมติให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เฉพาะข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ของกฎกระทรวงฯ สำหรับหนังสือที่กรมโยธาธิการและผังเมืองมีถึง พพ. เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ นั้น เป็นการแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นและมีการระบุมติคณะกรรมการควบคุมอาคารไม่ครบถ้วน โดยยังมิได้ระบุความเห็นชอบเกี่ยวกับบทเฉพาะกาล ในข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ไว้ด้วย ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดทำร่างประกาศเพื่อเตรียมบังคับการให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการควบคุมอาคารและได้เสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยทั่วไป การพิจารณาให้ความเห็นชอบการตรากฎหมาย หรือการออกกฎเป็นขั้นตอนและเงื่อนไขทางกฎหมายที่กำหนดขึ้นก่อนให้กฎหมายหรือกฎนั้นมีผลใช้บังคับ ซึ่งผลการพิจารณาเห็นชอบมี ๒ กรณี คือ ๑) เห็นชอบ หรือ ๒) ไม่เห็นชอบ ให้มีการตรากฎหมายหรือการออกกฎนั้น โดยในกรณีที่ปรากฏว่าบทบัญญัติหรือเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดในร่างกฎหมายหรือร่างกฎนั้นยังมีปัญหาไม่สามารถเห็นชอบได้ ก็จะมีการนำกลับไปแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงเสียก่อน เพื่อให้เมื่อได้เห็นชอบแล้ว กฎหมายหรือกฎนั้นจะมีผลใช้บังคับเป็นระบบครบถ้วนทั้งฉบับ

สำหรับพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐^๑ ได้กำหนดให้การพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมอาคารที่มีต่อกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นขั้นตอนและเงื่อนไขทางกฎหมายในการนำ

^๑มาตรา ๒๐ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ ถ้าคณะกรรมการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบที่จะนำมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วยแล้ว ให้ถือว่ากฎกระทรวงดังกล่าวมีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว และในกรณีเช่นว่านี้ แม้ว่าอาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม ให้ถือว่าอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

^๒มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารที่จะทำการก่อสร้างหรือดัดแปลง ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารที่จะทำการก่อสร้างหรือดัดแปลงที่จะต้องมีการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

(๒) กำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารตาม (๑) เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดรายละเอียดทางด้านเทคนิค วิชาการ หรือเรื่องอื่นใดที่เป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙^๓ มาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารตามผลในทางกฎหมายที่มาตรา ๒๐^๔ บัญญัติ ดังนี้

(๑) ให้ถือว่ากฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๑๙ มีผลเสมือนเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) ให้บรรดาผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว และ

(๓) อาคารที่เข้าลักษณะเป็นอาคารควบคุมจะอยู่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารก็ตาม ให้ถือว่าอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ

โดยเมื่อพิจารณาสภาพการบังคับใช้ผลในทางกฎหมายตามมาตรา ๒๐ ข้างต้นกับการที่คณะกรรมการควบคุมอาคารมีมติเห็นชอบกฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคาร และมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงานฯ ซึ่งเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙ เฉพาะในข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗ ของกฎกระทรวงฯ แล้ว จะพบว่า หากมีการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารตามมติคณะกรรมการควบคุมอาคารดังกล่าว จะก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้และการตีความกฎหมายต่อไป เช่น

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ประเภท ลักษณะ แบบ รูปทรง สัดส่วน ขนาด เนื้อที่ และที่ตั้งของอาคาร

(๒) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ตลอดจนลักษณะ และคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้

(๓) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคาร และพื้นดินที่รองรับอาคาร

(๔) แบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบประปา ก๊าซ ไฟฟ้า เครื่องกล ความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอย่างอื่น และการป้องกันอันตรายเมื่อมีเหตุฉุกเฉินวุ่นวาย

(๕) แบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม

(๖) ระบบการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของอาคาร เช่น ระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การปรับอากาศ การฟอกอากาศ การระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๓) หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการผู้ครอบครองอาคาร และเจ้าของอาคาร

(๑๔) คุณสมบัติเฉพาะและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจสอบ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบ

(๑๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจสอบอาคาร ติดตั้งและตรวจสอบอุปกรณ์ประกอบของอาคาร

ฯลฯ

ฯลฯ

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ที่มี การเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

(๑) นิยามคำว่า “อาคารอ้างอิง” ในข้อ ๓^๖ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมอาคารเห็นชอบให้นำมาใช้ในการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร นั้น ไม่สามารถบังคับใช้ได้ เนื่องจากคำว่า “อาคารอ้างอิง” มีขึ้นเพื่อใช้สำหรับข้อ ๑๒^๗ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมอาคารไม่ได้เห็นชอบไว้

(๒) การที่คณะกรรมการควบคุมอาคารไม่ได้เห็นชอบมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ในข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๓ ซึ่งเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งของกฎกระทรวงฯ ย่อมทำให้การควบคุมอาคารตามมติคณะกรรมการควบคุมอาคารในข้อ ๔^๘ ที่กำหนดให้การก่อสร้างอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงานต้องเป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบ นั้น มีความคลุมเครือไม่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (ในข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๓) คณะกรรมการควบคุมอาคารยังไม่ได้เห็นชอบไว้ จึงยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของกฎกระทรวงตามมาตรา ๘^๙ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ที่จะมีสภาพบังคับได้โดยตรง

(๓) การที่ข้อ ๑๕^{๑๐} กำหนดหน้าที่ของเจ้าของอาคารในการจัดทำและการยื่นรายงานผลการตรวจประเมินสำหรับการออกแบบก่อสร้างอาคารและการดัดแปลงอาคาร ซึ่งคณะกรรมการควบคุมอาคารเห็นชอบให้นำมาใช้ในการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร นั้น หน้าที่ของเจ้าของอาคารในส่วนของการดัดแปลงอาคาร ย่อมเป็นการขัดกันกับการที่คณะกรรมการควบคุมอาคารไม่ได้เห็นชอบให้นำกรณีการดัดแปลงอาคารตามข้อ ๕^{๑๑} มาใช้ในการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งจะเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้ต่อไป

ดังนั้น เมื่อการบังคับใช้ผลในทางกฎหมายตามมาตรา ๒๐^{๑๒} ที่จะมีขึ้นจากมติคณะกรรมการควบคุมอาคารไม่สามารถนำกลไกหรือสาระสำคัญของกฎกระทรวงฯ มาใช้กับ

^๖ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“อาคารอ้างอิง” หมายความว่า แบบแปลนของอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงซึ่งมีพื้นที่การใช้งาน ทิศทาง และพื้นที่ของเปลือกอาคารแต่ละด้านเป็นเช่นเดียวกับอาคารที่ออกแบบ และได้มีการคำนวณค่าของระบบเปลือกอาคาร ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และระบบปรับอากาศ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละระบบแล้ว

^๗ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผลการตรวจประเมินในการออกแบบก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ให้พิจารณาตามเกณฑ์การใช้พลังงานโดยรวมของอาคารซึ่งต้องมีค่าการใช้พลังงานโดยรวมของอาคารต่ำกว่าค่าการใช้พลังงานโดยรวมของอาคารอ้างอิง

^๘ข้อ ๔ การก่อสร้างอาคารสำหรับใช้เป็นหรือเพื่อกิจการดังต่อไปนี้ หากมีพื้นที่รวมกัน ทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ต้องมีการออกแบบอาคารให้เป็นไป ตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(๑) โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(๒) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^{๑๐}ข้อ ๑๕ การรับรองผลการตรวจประเมิน ให้เจ้าของอาคารมีหน้าที่จัดทำรายงานผลการตรวจประเมินในการออกแบบก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และจัดทำ ผู้ที่มีคุณสมบัติในการตรวจประเมินตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ เป็นผู้รับรองเพื่อประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือแจ้งก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑}ข้อ ๕ การดัดแปลงอาคารตามข้อ ๔ ที่มีผลเป็นการดัดแปลงพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ต้องมีการออกแบบอาคารในส่วนที่ดัดแปลงนั้นให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

การควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้ครบถ้วนเป็นระบบ และจะก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้และการตีความกฎหมายต่อไปกับทั้งผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร รวมทั้งประชาชนผู้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย การที่คณะกรรมการควบคุมอาคารมีมติเห็นชอบกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙^{๑๓} เฉพาะบางข้อตามข้อหาข้อนี้ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงที่จะทำให้เกิดผลในทางกฎหมายตามมาตรา ๒๐^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ

ประเด็นที่สอง เห็นว่า พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙ แล้ว ย่อมมีผลให้มีการนำกฎกระทรวงดังกล่าวมาใช้บังคับกับการควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารตามผลในทางกฎหมายที่ตามมาตรา ๒๐ บัญญัติไว้เท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดกำหนดให้หน่วยงานใดของรัฐมีหน้าที่โดยตรงในการประกาศถึงผลในทางกฎหมายที่จะมีขึ้นภายหลังที่คณะกรรมการควบคุมอาคารได้พิจารณาให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงดังกล่าว ดังนั้น พพ. และกรมโยธาธิการและผังเมือง ในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลตามมาตรา ๒๐ จึงสามารถประกาศมติคณะกรรมการควบคุมอาคารและการมีผลทางกฎหมายตามมาตรา ๒๐ ได้ และเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งสองหน่วยงานต้องประสานงานกันเพื่อให้มีการออกประกาศดังกล่าวพร้อมกันต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและประชาชนได้ทราบถึงผลในทางกฎหมายที่จะมีการบังคับใช้ และทำให้สามารถนำผลในทางกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับกับประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ตามมาตรา ๘^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีข้อสังเกตว่า เพื่อมิให้เกิดปัญหาเช่นนี้อีก ซึ่งนอกจากจะสร้างความสับสนและภาระให้แก่ประชาชน และเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตขึ้นได้ และเพื่อให้อาคารอนุรักษ์พลังงานที่กำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน อยู่ภายใต้การควบคุมอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร พพ. ต้องทำงานร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมืองอย่างใกล้ชิดในการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณา ซึ่งนอกจากจะเป็นไปตามมาตรา ๗๖^{๑๖} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๕}มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้ว เป็นเวลาพอสมควร

^{๑๖} มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งจะทำให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานประสบผลสำเร็จต่อไปด้วย

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๖๕